

Zorginstituut Nederland

202101355

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2022010269

Datum 10 maart 2022
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 van de Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2021050987

Onze referentie
2022010269

Uw referentie
202101355

Uw brieven van
21 december 2021 en
2 maart 2022

Geachte heer

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken ontvangen.

Definitief advies

Uit het verslag en de aanvullende stukken komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Vraag SKGZ

U hebt het Zorginstituut daarnaast gevraagd om aandacht te besteden aan het volgende:

"Kunt u toelichten of en hoe het argument dat ontstekingen gevaarlijk zijn voor patiënten met diabetes in de beoordeling voor de aanspraak op een buikwandcorrectie kan worden betrokken?"

Zoals ook aangegeven in het voorlopig advies wordt volgens de regelgeving smetten beschouwd als een aantoonbare lichamelijke functiestoornis, als er sprake is van 'onbehandelbaar smetten'. Onder 'onbehandelbaar smetten' wordt verstaan chronische (> 6 maanden), onbehandelbare smetten, waarbij voldoende hygiënische maatregelen en een adequate medische/farmacologische behandeling onvoldoende resultaat hebben gehad (lichamelijke functiestoornissen). Bij de behandeling moet de landelijke richtlijn verpleging en verzorging 'Smetten (intertrigo) preventie en behandeling' zijn gevolgd.

Verzoekster geeft aan dat er sprake is van steeds terugkerende ontstekingen ('smetten'). Deze zijn (weliswaar kortdurend) behandelbaar, onder andere met Protopic. Verzoekster geeft daarbij aan dat zij verhoogd risico op (terugkerend) smetten heeft omdat ze diabetes heeft. Diabetes (te hoog bloedsuiker) kan inderdaad een reden zijn dat het smetten van (diepe) huidplooien recidiveert. Een verhoogd risico op smetten maakt echter niet dat het smetten onbehandelbaar is.

Het feit dat medische behandeling van smetten (weliswaar tijdelijk) effectief is, betekent dat niet wordt voldaan aan het criterium 'onbehandelbaar smetten'. Daarmee blijft het advies ongewijzigd.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland

Datum

10 maart 2022

Onze referentie

2022010269

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 21 december 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van abdominoplastiek (buikwandcorrectie) na een gastric bypass.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 18 lid 3 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster heeft in 2019 een gastric bypassoperatie ondergaan. Deze ingreep leidde tot een aanzienlijk gewichtsverlies met veel huidoverschot. Het huidoverschot veroorzaakte smetplekken in plooien van de onderbuik. Op 7 juni 2021 heeft de behandeld plastisch chirurg namens verzoekster bij verweerder een aanvraag ingediend voor een buikwandcorrectie.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de buikwandcorrectie afgewezen. Volgens verweerder voldoet verzoekster niet aan de vergoedingsvoorwaarden. Verweerder stelt dat er bij verzoekster geen sprake is van verminking, functiestoornis of een ernstige bewegingsbeperking.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van een verminking of aantoonbare lichamelijke functiestoornissen, zoals omschreven is in artikel 2.4, eerste lid, onder b van het Besluit zorgverzekeringen (Bzv).

Functiestoornis

De toelichting bij de Ziekenfondswet aangaande een functiestoornis werd overgenomen in de Zorgverzekeringswet (Zvw). In deze toelichting is aangegeven dat de functiestoornissen objectief aantoonbaar moeten zijn. Bovendien moet getoetst worden:

1. of het aannemelijk is dat de aangevoerde lichamelijke functiebeperkingen veroorzaakt worden door de te corrigeren lichamelijke afwijkingen; En
2. of correctie daarvan die klachten zal doen wegnemen; En
3. of het aannemelijk is dat het te corrigeren lichaamsdeel klachten als aangevoerd veroorzaakt in een zodanig ernstige mate dat gesproken kan worden van lichamelijke functiestoornissen in de zin van de regelgeving.

Verminking

In de Zorgverzekeringswet (Zvw) staat dat met "verminking bedoeld wordt op verworven aandoeningen, zoals:

- *misvormingen van de handen door reumatoïde arthritis,*
- *misvormingen door verlammingen van de aangezichtsnerf,*
- *misvormingen door brandwonden,*
- *replantatie van ledematen,*
- *reconstructie van geamputeerde ledematen of*
- *geamputeerde mammae.*

In de Rechtspraak Zorgverzekeringen (RZA) wordt verminking nader gedefinieerd: *Er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel¹.*

VAV-Werkwijzer: Abdominoplastiek

In de praktijk van alle dag blijken vragen omtrent deze criteria niet altijd gemakkelijk en eenduidig te beantwoorden. Daarbij is de lijst met voorbeelden vanuit de jurisprudentie niet onuitputtelijk. Daarom heeft een VAV-werkgroep (VAGZ, ZN en CVZ) een werkwijzer samengesteld, welke in 2019 opnieuw is verschenen (versie 20.0 dd. 15 februari 2019)². Behandelingen, zoals een abdominoplastiek, hebben een in opzet puur cosmetisch karakter en worden getoetst aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard zoals die worden omschreven in de werkwijzer. De voorwaarden voor vergoeding van een abdominoplastiek staan beschreven op pagina 16 van de VAV-werkwijzer. In de werkwijzer is opgenomen dat vergoeding mogelijk is bij:

- Verminking door ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting. Hieronder wordt verstaan:
 - een Pittsburgh Rating Scale graad 3 (zie bijlage 2) **of**
 - een verminking van de buikwand die in ernst is te vergelijken met een derdegraads verbranding.
- Lichamelijke functiestoornissen
 - Onbehandelbaar smetten. Hieronder wordt verstaan chronische (> 6 maanden), onbehandelbare smetten, waarbij voldoende hygiënische maatregelen en een adequate medische/farmacologische behandeling onvoldoende resultaat hebben gehad (lichamelijke functiestoornissen). Bij de behandeling moet de landelijke richtlijn verpleging en verzorging 'Smetten (intertrigo) preventie en behandeling' zijn gevolgd.

of

¹ Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, d.d. 08-11-2013; zaaknummer 419634 - CV EXPL 13-730

² https://www.vagz.nl/includes/php/download_file.php?f=documents/24715_VAV_WW_PC_versie%2020.0_dd_15-02-2019.pdf

- Een ernstige bewegingsbeperking:
De bewegingsbeperking wordt in deze als ernstig gezien indien die ontstaat doordat in staande positie het buikschort minimaal een kwart van de lengte van de bovenbenen bedekt. Dit wordt bepaald door bij een liggende verzekerde vanuit het midden van de patella loodrecht omhoog de afstand tot de lies te meten. Van deze afstand wordt het bovenste ¼ deel bepaald. Vervolgens wordt bij de staande patiënt, vanuit de lies deze afstand naar beneden gemeten. De horizontale lijn die door dit punt kan worden getrokken over beide bovenbenen is de lijn die de overhang –als de verzekerde staat- moet overschrijden. Hieronder vallen niet:
 - rugklachten;
 - een rectusdiastase, omdat er hierbij geen sprake is van een defect in de fascie en in de praktijk geen relatie aangetoond kan worden met eventuele functionele klachten. Derhalve is er geen indicatie voor een plastisch chirurgische abdominoplastiek.

Verder geldt dat om voor vergoeding in aanmerking te komen:

1. de BMI 30 of minder moet zijn en
2. het gewicht gedurende tenminste twaalf maanden stabiel is
3. de laatste bariatrische ingreep tenminste 18 maanden geleden heeft plaats gevonden

In de werkwijzer wordt verder het volgende opgemerkt:

- Bij patiënten met een status na bariatrische chirurgie gaat het om een reële BMI (i.o.m. behandelaar) met een maximum van 35. Bij een hogere BMI (morbide obesitas) of een instabiele (oplopende) BMI is de operatie doorgaans niet als doelmatig te beschouwen.
- Liposuctie van de buik is uitgesloten zorg, ook wanneer dit wordt uitgevoerd in combinatie met een abdominoplastiek.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Verzoekster voldoet aan het criterium van de BMI van uiterlijk 35 bij de buikwandcorrectie (was 30,8) en een stabiel gewicht 12 maanden voor de corrigerende ingreep (BMI rond 30). Ook heeft de gastric bypass ruim 2 jaar vóór de buikwandcorrectie plaatsgevonden, waarmee aan het criterium van 18 maanden wordt voldaan.

Verminking

Uit het dossier komt echter niet naar voren dat er sprake is van een verminking die vergelijkbaar is met een Pittsburgh rating scale 3 of een verminking van de buikwand die in ernst is te vergelijken met een derdegraads verbranding. Verzoekster voldoet niet aan de definitie van verminking: op de foto's is te zien dat de verminking hoogstens graad 2 is op de Pittsburgh rating scale, terwijl de medische indicatie geldt bij graad 3.

Lichamelijke functiestoornis

Verder komt uit het dossier niet naar voren dat er sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis. Er is bij verzoekster geen sprake van onbehandelbare smetten. Behandeling met Protopic (tacrolimus, een calcineurineremmer) doet de smetvlekken verdwijnen, ook volgens de behandelend dermatoloog. Daarnaast is er ook geen sprake van een ernstige bewegingsbeperking. Hiervan is slechts sprake

Zorginstituut Nederland

wanneer de overhangende buikhuid in staande positie meer dan een kwart van de lengteas van het bovenbeen bedekt. Dit is bij verzoekster niet het geval.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat bij verzoekster sprake is van een verminking of lichamelijke functiestoornis. Verzoekster kan derhalve geen aanspraak maken op vergoeding van een buikwandcorrectie (abdominoplastiek) ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster voldoet niet aan de indicatievoorwaarden voor een abdominoplastiek en kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding ten laste van de basisverzekering.